

MÁTE VE ŠKOLE DÍTĚ/ŽÁKA CIZINCE? OBRAŤTE SE NA NÁS – POMŮŽEME VÁM!

NÁRODNÍ INSTITUT
PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Nástup do základní školy může být pro žáka, který nerozumí českému jazyku, velmi traumatizující, neboť si s sebou přináší svůj osobní příběh a zážitky i očekávání, které ovlivňují jeho další život. Škola by v tomto případě měla sloužit jako místo vzdělávání, kde se žák cítí v bezpečí a je přijímán. Proto je velmi důležité, aby co nejdříve porozuměl dění ve škole, tomu, co ostatní říkají a co po něm chtějí např. učitelé. Porozumění jazyku má velmi silný integrační potenciál!“ *H. Smolová Závorová*

Pro pedagogické pracovníky a školy vzdělávající děti/žáky cizince poskytuje Národní institut pro další vzdělávání širokou škálu podpůrných činností a služeb.

Krajská centra podpory

V České republice působí celkem 14 krajských kontaktních center NIDV, jejichž koordinátoři poskytují telefonické, osobní či písemné konzultace pro jednotlivé školy a nabízejí informační, metodickou a vzdělávací podporu. Spolupracují s odborníky ze školské praxe, pomáhají školám a školským zařízením navázat kontakty s dalšími odborníky a partnery z veřejné správy či neziskového sektoru a nabízejí rovněž poradenství formou konzultací na školách. **Za rok 2018 a 2019 bylo poskytnuto 74 konzultací.**

E-poradenství

Pro dotazy a žádosti o informace z oblasti práce s žáky s odlišným mateřským jazykem je školám k dispozici též internetový formulář přístupný na webových stránkách NIDV cizinci.nidv.cz pod odkazem „E-poradenství“. **V roce 2018 a 2019 bylo takto zodpovězeno 367 dotazů.**

Metodická pomoc učitelům

Pro učitele je připravena řada vzdělávacích aktivit a metodických materiálů, které jim pomáhají orientovat se v problematice přijímání, začleňování a vzdělávání dětí/žáků cizinců:

- **vzdělávací programy** v rámci DVPP;
- **diskusní setkání** k oblasti DŽC v jednotlivých krajích s odborníky na problematiku vzdělávání DŽC;
- **podpůrné metodické a informační materiály** pro pedagogické pracovníky k oblasti DŽC v tištěné i elektronické formě;
- **webový portál pro pedagogickou veřejnost** cizinci.nidv.cz, který je průběžně doplňován informacemi, odbornými materiály a články ze všech oblastí vzdělávání dětí/žáků cizinců. Jsou zde k dispozici i metodické materiály pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (k 11. 9. 2019 – 20 760 návštěv)

- **akreditovaný vzdělávací e-learningový program na podporu pedagogických pracovníků vzdělávajících žáky s odlišným mateřským jazykem**, v němž účastníci získají základní a současně ucelené vědomosti o problematice tohoto typu vzdělávání.

Adaptační koordinátoři a tlumočníci pro školy

Klíčovou službou v oblasti podpory pedagogů pracujících s dětmi a žáky cizinci je poskytování služeb adaptačních koordinátorů a tlumočnicků pro školy.

Adaptační koordinátor

Aktivita Adaptační koordinátor si klade za cíl poskytnout dítěti/žákovi cizinci podporu při jeho adaptaci na nové kulturní prostředí a odlišné životní podmínky. Adaptační koordinátor je dítěti/žákovi cizinci k dispozici po dobu prvních 4 týdnů výuky od jeho nástupu do školy a poskytuje mu pomoc s adaptací na české školní prostředí, se začleňováním do třídního kolektivu i pomoc při překonávání tzv. kulturního šoku, precedentů a nežádoucích stereotypů. Je nápomocen při zajišťování či realizaci úvodního kurzu českého jazyka pro děti/žáky cizince, následně pak i dalších navazujících jazykových kurzů. **Touto službou bylo doposud podpořeno 593 žáků.**

Překladatelské a tlumočnické služby

Tlumočnick/překladatel je k dispozici dítěti/žákovi cizinci a jeho rodině či zákonnému zástupci pro komunikaci se školou, případně pro vypracování překladu dokumentů potřebných dokumentů (např. informace o škole, o procesu přijímání, začleňování a vzdělávání dítěte/žáka cizince, o možnostech poskytování podpory a podpůrných opatření, či o překlad dotazníků, důležitých pokynů atd.).

Překladatelské a tlumočnické služby spočívají v zajištění překladu odborných a obecných textů z běžných jazyků i jazyků s neevropskými znakovými systémy (např. čínština, arabština), včetně neobvyklých jazykových kombinací do českého jazyka, dále pak v zabezpečení tlumočnických služeb – především doprovodného tlumočení, tj. tlumočnického servisu s možností výjezdu tlumočnicka po celé České republice, respektive dle krajské příslušnosti. Krajská centra podpory se rovněž zabývají síťováním poskytovatelů překladatelských a tlumočnických služeb a jejich databázi průběžně doplňují. **V roce 2018 a 2019 bylo doposud realizováno 71 překladů různých textů a 56 tlumočení.**

Aktivita Adaptační koordinátor i Překladatelské a tlumočnické služby pro školy zprostředkovávají krajské koordinátory Krajských center podpory NIDV. Školám jsou tyto služby poskytovány zdarma.

*PaedDr. Eva Valášková Vincejová, PhD.,
vedoucí oddělení vzdělávání a podpory NIDV*

